

Előfizetési ár:

Egész évre	--- 4 K.
Fél évre	--- 2 K.
Negyed évre	--- 1 K.
Egyes szám	--- 20 l.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondzede-
dés milliméter soronként
10 fillérrel, táblázatos és
garmond betűnél kisebb
betűfaj szedés másfélsze-
res egységgel számítta-
tik. — Az egész oldal négy
hasáb széles.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ
m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői,
erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Előfizetőknek az álláske-
reslet és kínálat rovata
rövid közlésekre díjtala-
nul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V.,
Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szét-
küldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő»
szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 18. sz. intézendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz.
A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordít-
tatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

- A tutajozásról. (Kolozs József.)
A makk téli eltartása. (—h.)
Arczképes vasúti igazolványok.
Különfélék: Halálozás. — Mennyire hallatszik el az ágyudör-
gés. — Időjelzés.
Változások az erdészeti szolgálat köréből.
Előfizetési díjak nyugtázása.
Szerkesztői üzenetek.
Tárca. Biró néni kalácsa. (M. Hrabovszky Julia.)

A tutajozásról.

Irta: Kolozs József m. kir. főerdőmérnök.

Ott, hol az erdei termékek leszállítására nem álla-
nak még erdei iparvasutak stb. rendelkezésre, a szálfá-
vágásokból kitermelt faanyagokat tutajokba kötve, vizen
szállítjuk le.

A faanyagoknak vizen való leszállítása kétségtelenül
a legolcsóbb módja a szállításnak, de viszont kétség-
telen az is, hogy a tutajozás, illetve tutajba fűrés al-
kalmával a fának egy része veszendőbe megy.

A vizen való szállításnál tehát mindig számításba
kell vennünk az úgynevezett *tutajozási apadékok*.

A modern kor igényeinek megfelelően, ezidőszert
a kir. kincstári erdőhatóságoknál már több helyen nem
vizen, hanem erdei iparvasutakon szállítják le az erdei
termékeket és ezért több helyen van tervbe véve erdei
vasutak létesítése.

Természetes, hogy nem mindenütt építhetők ki az
erdei vasutak és nem mindenkor, nem minden esetben
mutatkozik célszerűnek az erdei vasutak kiépítése.

Igen sok esetben tehát még mindig csak a vizen
való szállítás jöhet tekintetbe.

Hogy a faanyagok vizen való szállítása foganatosít-
ható legyen, szükségessé válik mindenekelőtt az illető
patakok vagy folyók tutajozhatóvá tétele.

A folyószabályozásról és a szabályozási költségekről
egy más cikkemben volt szó, ezúttal tehát tisztán a
tutajozásról, speczialiter a máramarosi m. kir. erdő-
igazgatóság területében szokásos tutajozásról fogok meg-
emlékezni.

A szálfanyagoknak a rakpartokra való kihozatala,

illetve a kitermelt faanyagoknak számbavétele (ellenőri
átvétel) után, a mi rendesen márczius hó közepe táján
szokott megtörténni, a tutajozás kedvező időjárás esetén
már márczius végén megkezdhető.

A tutajozás megkezdése előtt azonban okvetetlenül
szükséges, hogy a tutajozás akadálytalan foganatosítása
céljából az előintézkedéseket megtegyük, nevezetesen:

1. Takarító gátvizek adása által a folyót a törme-
léktől, fahulladéktól stb. megtisztítatjuk.
2. A folyómederbe időközben (a tél folyamán) le-
zuhant nagyobb köveket, melyeken a tutajok megakad-
hatnának, szétrepesztetjük.
3. Megállapítjuk, hogy az egyes gátaktól mely időben
(nap és óra) adandó a gátvíz, vagyis mikor ütendő a gát?
4. Az erdőőröknek a szükséges tutajfelvételi köny-
veket kiszolgáltattuk.
5. Gondoskodunk megfelelő mennyiségű és a tutaj-
felvételhez szükséges mérőszalagról, átlalóról.
6. A mérőszalagokat és átlalókat jóval a tutajozás
előtt megvizsgáljuk; a meg nem felelő, hibás mérőszala-
gokat és átlalókat újakkal cseréljük fel.
7. Megállapítjuk, elegendő tutajfelszerelési anyag:
evezőrud, evezőlapát, heveder, tutajszeg és guzs áll-
e rendelkezésre?

A tutajfelszerelési anyagok méretei a következők:

- a) I. osztályú evezőrud 7—8 m. hosszú, 10 cm.
felső átmérővel.
- b) A II. osztályú evezőrud 7—8 m. hosszú, 8—9 cm.
felső átmérővel.
- c) A fenyőfából vagy bükkfából készült heveder öt
méter hosszú, 21 cm. felső átmérővel.
- d) A tutajszeg 0.4 m. hosszú és 4 cm. vastag.
- e) A tutajszék 2 m. hosszú, 21 cm. átmérővel.
- f) A guzs 3—6 m. hosszú és 3—5 cm. vastag mo-
gyorófából a guzskunyhókban készítették.

A suhángok mindig télen vágatnak és vagy azonnal
feldolgoztatnak, vagy pedig az elkészítésig víz alatt
tartatnak, hogy szívósságukból mit se veszítsenek.

A guzs készítésének módját Szécsi Zs. következő-
képen írja le:

Az ágaktól megtisztított suhángok először is a guzs-
kemenczében megpörköltetnek.

A suhángokat nem a láng pörköli, hanem a vörösen izzó kemence, melyben 5—10 perczig maradnak.

Vajjon a vessző kész-e már a kihúzásra, arról a munkás akként győződik meg, hogy a vastagabb végeket lefelé hajtja; ha ilyenkor a kéreg a vesszőről elreccsen, úgy már kihúzható.

Most a munkás a tönkre teszi le a vesszőt és a kézi szekerceze fokával hosszában jól megveregeti, míg a kéreg róla lehámlik.

Ezután vastagabb végével előre, az előtte fekvő hosszú, s vízzel telt vályúba dugja, azután innét ismét kihúzza és vastagabb végét a tönkben lévő széles lyukba faczövek segítségével megerősíti.

Most a munkás a vessző vékonyabb végén egyszerű hurkot készít, melyen 2·2 m. hosszú, 5 cm. vastag póznát dug keresztül, s ezt a póznát forgatva, a vesszőt lehető szorosan felcsavarni igyekszik, merevebb részeit időnkint baltájával megveregetvén; azután a póznát kihúzza, a vessző vékonyabb végét azonban kezében tartja; megszabadítja azután a vessző vastagabb végét is, és a vékonyabbat egyszerűen összefonja, az egyenlőtlenségeket még egyszer a tönkön leveri, a vékony csúcsot levágja s evvel kész a gúzs, melyet még szárítás végett a kemence tetejére helyeznek el.

A száraz gúzs kötegekbe köttetik.

Egy-egy köteg gúzs 10 darabot tartalmaz.

A gúzst száraz raktárakban kell tartani, de mielőtt még ide jönne, jól kiszáradva kell lennie, mert különben gyorsan megpenészedik, miáltal azután szivósságából sokat veszít.

A gúzskészítés rendszeren szakmányban történik.

Egy kötés gúzs készítése az egyes anyagraktárakba való szállítással együtt a vaséri m. kir. erdőgondnokság kerületében ezidőszert 72 fillérbe kerül.

Az evezőlapát 2 m. hosszú, 2—2·5 cm. vastag, 24 cm. széles és a megfaragott evezőrud oldalához 2—3 bükkfaszeggel lesz hozzá erősítve.

8. Gondoskodunk megfelelő számú tutajosokról.

9. Kirendeljük az úgynevezett tutajozási öröket, kik a tutajozás alkalmával a tutajokból kiverődött szálfacát kifogják, azokat a parthoz erősítik, nehogy a folyót elzárva, tutajtorlaszokat okozzanak.

10. Gondoskodunk a tutajosok részére megfelelő kunyhók (kalibák) építéséről.

11. Beosztjuk a kellő számú méretezőket, kik a tutajfelvételnél a szálfacát a megállapított számokkal látják el.

12. Ha több rakpartról lesz a fa letutajazandó, megállapítjuk, hogy az egy-egy rakparton levő szálfacák mily folyószámokkal lesznek ellátva.

13. Gondoskodunk kellő mennyiségű tutajkifogó és vontató kötelekről és a szálfanyagok jelzésére szükséges festékről.

14. Kiadjuk a faanyagok méretezéséhez szükséges kék krétamennyiséget.

15. Ha kincstári faanyagokkal egyidejűleg magán faanyag is tutajozandó, megállapítjuk, hogy egy-egy gátviz alkalmával hány kincstári és hány magán tutaj szállítható?

Az előintézkedések megtétele után a tutajozást megkezdhetjük.

Nálunk, Máramarosban, a Tisza, a Visó és a Vasér folyókon *felig merer kötésű* tutajokban szállítjuk le a faanyagokat és pedig a körülményekhez képest egy vagy több talpból álló tutajokban (bokor).

Egy-egy talpba, a szerint, a mint vékonyabbak, vagy vastagabbak a szálfacák, 25—30 darab szálfacát köttetünk.

A szálfacát elül, a vékony végükön lefaragtatjuk,

TÁRCZA.

Biri néni kalácsa.

Irta: M. Hrabovszky Julia.

A Dános-fiúk kedvetlenül ballagtak át Budára. A zsebük üres volt, annyira üres, hogy még villanyosra sem mertek ülni... még a nyolcz fillér hídpénz is fájt nekik... Pedig húsvét vasárnapját ünnepelte a keresztény világ, a gyönyörű verőfényes tavaszi délutánon jókedvű, felcizcomázott tömeg hullámozott mindenfelé és ők is örömet siettek volna ki a szabadba, a fák közé, ittak volna jégbe hűtött habzó sört valami víg komániában. E helyett azonban a nagynénihez igyekeztek... Biri néni füledt, rosszul gondozott kis lakásába, a hol a nagyon öreg asszony négy kis kutya, három macska és pártában maradt koros leánya társaságában élte napjait.

A Dános-fiúk vidékről kerültek fel az egyetemre, az egyik ügyvédnek, a másik orvosnak készült, sok igyekezettel, de nagyon szűkös anyagi viszonyok között.

Isten a megmondhatója, mennyit fáztak, koplaltak a hosszú tél alatt, mennyit gyötörték magukat lezkeadással és egyéb mellékfoglalkozással, a mi ha nem akadtt vagy elmaradt, bizony keservesen kellett nélkülözniök a hónap vége felé, a míg megérkezett özvegy édes anyjuktól a nehezen összekuporgatott, nagyon szűkre mért havi pénz.

Ha már sehogy sem birtak segíteni magukon, át-sétáltak egy kis kölcsönért a jómódú és elég jószívű, bár takarékos Biri nénihez, apjuk nővéréhez, a ki szeretete unokaöcscseit és hébe-korba, sátoros ünnepek alkalmával meg is ajándékozta őket egy kis pénzzel. Talán többet is tett volna értük, ha nem fél a leányától, Zsófikától, a ki zsugoribb volt Harpagonnál és Árguszemekkel őrizte anyja kasszáját.

Zsófi pártját ritkító példánya volt az irigy, elsavanyodott, kellemetlen vén leánynak, a mellett ijesztően rút és gonosz volt. Ösztönszerűen gyűlölt minden szépet, irigyelt mindenkit, a ki fiatal, talán mert neki, visszatartó külseje miatt, soha sem volt fiatalsága. Fiatal éve nyomtalanul röppentek el a feje fölött. Nem szerette őt soha senki... A hiábavaló vágyakozásban, re-

hogy azután erre a lefaragott részre a hevederek rá legyenek erősíthetők.

A hevederek száma 3—5 darab, a szerint, a mint vékonyabb vagy vastagabb méretű szálfaék kerülnek befűrés alá.

A hevedereket a szálfaékra bükkfaszegekkel erősítjük rá.

Mielőtt a hevedert átfűrnék, abba azon helyre, hová a lyukak jönnek, fejszével háromszög alakú mélyedéseket vágnak ki.

Hogy a talpak a patakokban levő kisebb-nagyobb akadályokon könnyebben áteszshassanak, a talp orrát alul még a befűrés előtt rézsutosan megbárdolják.

A talpak hátsó része mozgó kötésű.

Máramarosban, a Fehér- és Fekete-Tiszán, továbbá a Visó és Vasér folyókon a gúzsok a talp végén, minden második-harmadik fába fűrt lyukba lesznek elhelyezve, illetve faszegekkel odaerősítve.

Ha több talpból áll a tutaj, vagyis az úgynevezett bokornál, a második talpban levő szálfaék gúzsokkal lesznek az első talp szálfaíhoz megerősítve, vagyis hevedereket csakis az első talpnál alkalmazunk.

A tutaj, illetve talp méretei a következők:

Elül 5 m. széles, hátul 8 m. széles.

A tutaj vagy bokor maximális hossza 40 m.

Az egyes tutajokon a körülményekhez képest *felteher*-képen egy pár darab szálfa vagy tűzifa is leszállítható.

A tutajfa és felteher közti arányra leginkább a tutajfa (szálfaék) szárazsága, bekötési módja és a víz mélysége van befolyással.

Ezek szerint a felteher nagysága a tutaj köbtartalmának körülbelül egyharmadát teheti.

A szálfaék részben a rakpartokon, a folyó mellett,

részben magában a folyó vagy patak medrében köttetnek tutajokba.

Utóbbi esetben a bekötés bakokon eszközöltetik.

A tutajba fűréssel egyidejűleg a szálfaanyagok méretezése is foganatosítandó.

A tutajok felvétele a következő eljárás szerint eszközöltetik:

A tutajba fűrt szálfaék hossza, a szálfaék vastagabb végén eszközölt befűréstől kezdve a hevederig méretik, még pedig egész méreteken és páros deciméterekben.

A felteherként szállítandó szálfaék egész hossza méretik be és pedig szintén egész méterek- és páros deciméterekben.

A középátmérő helye a páros deciméterekkel együtt számított hosszúság felében színes krétával jelöltetik meg és a vastagság a megjelölt helyen méretik egész centiméterekben.

Megjegyzem, hogy ha a középátmérő az ágak helyére (pereszlenekre) esnék s így a valóságnál nagyobb vastagság mutatkoznék, ez esetben a vastagság a szálfaék vastagabb vége felé, közvetlenül az ághelyek alatt mérendő.

A talált hosszúsági adatok közvetlen a középátmérő helyét jelző vonástól balra, a vékonyabb vége felé eső oldalon, a tizedes pont elhagyásával egész méterekben és páros deciméterekben, a vastagsági adatok pedig a jelzett vonástól jobbra, a vastagabb vég felé eső oldalra egész centiméterekben üttetnek rá a szálfaéka.

Ugyancsak ráütendők a szálfaéka a folyószámok is, még pedig a középátmérőt jelző vonástól balra, a vékonyabb vég felé eső oldalon, körülbelül egy méternyi távolságban és olyformán, hogy a tutaj legszélső szálfaéka, melynek vékonyabb vége balfelé esik, a legkisebb, s így előrehaladva a másik szélső szálfaéka pedig a legnagyobb szám kerüljön. (Folytatása következik.)

ménykedésben fonyadt el a szive, kihalt abból minden érzés, kivéve a pénz szeretetét. Öreg anyját is talán csak azért ápolta hűségesen, hogy az életét meghosszabbítva, tovább élvezhesse annak tekintélyes nyugdíját.

A Dános-fiúkat nem jó szemmel nézte, tudta, hogy özvegy Dánosné nagyobb összegekkel tartozik az anyjának és a visszafizetésre nem számíthatnak, a míg a Dános-fiúk pozíciót nem teremtenek maguknak... és mikor lesz az? — gondolta Zsófiika boszúsan — mikor lesz anyyija annak a két «éhenkórásznak» (mert csak így nevezte őket), hogy adósságuk visszafizetésére gondolhatnak?

Étte a méreg, ha az anyja vacsorára marasztalta a jóétvágyú fiúkat és papírvékonyágú sonkaszeleteket rakott ilyenkor a tátra, csak hogy kevesebb fogyjon. Pedig a fiúk nem szívesen ettek Biri néninél, tekintve a tál és tányérközösséget a kutya-macsákkal, a nagy tisztátalanságot, a fülledt, bűzös levegőt a lakásban, szóval mindazt, a mitől még a legjobb étvágyú ember is elveszti az étvágyát, tekintve főleg Zsófikát, a kit nem szenvedhettek.

De azért vasárnaponként gyakran átballagtak Biri nénihez; lekötöztetettjei voltak a multban, jelenben és lesznek talán a jövőben is.

Ezen a húsvét-vasárnapon bár kedvetlenül, de azért némileg reménykedve mentek át. Meg voltak róla győződve, Biri néni megajándékozta őket valamivel. Hogyan is ne? Ilyen nagy ünnepnapon! Karácsonykor is adott tíz-tíz koronát mindegyiküknek. Oh! ha most is adna! Milyen jó lenne! Nagy szükségben voltak és az elseje még messze volt.

Nyájas arcczal, jó kedvet tettetve léptek be a fiúk a kis szobába, a hol a pompás tavaszi idő daczára ablak-ajtó zárva volt és a kis kutyák csaholással fogadták őket, Zsófiika pedig savanyúan mosolygott. Biri néni annál szívélyesebb volt. Kegyetlenül ünta magát. Zsófikával reggel összepöröltek valami fölött és most duzzogtak egymással. A vendégek kapóra jöttek.

Hosszú órákon át nem bocsájtotta el a fiúkat, meguzsonáztatta őket, kártyázott velük, hosszú történeteket mesélt nekik a nagyapjukról, történeteket, a miket a fiúk már százszor hallottak, de azért most is a legnagyobb figyelemmel hallgattak, nevettek a csattanók-

A makk téli eltartása.

Tudjuk, hogy a tavasszal vásárolt makk gyakran már hibás, fülledt, s a mellett még drágább is, mint az ősszel vásárolt. Ezért czélszerű és gazdaságosabb is a vetőmakk-szükségletet már ősszel beszerezni és átteleltetni.

A «Deutsche Forst-Zeitung» egyik számában Daum kir. alerdész az alábbiakban ismerteti azt az eljárást, a mely szerint ő már évek óta sikeresen telelteti át a tölgymakkot.

Csekélyebb mennyiségű makkot szereztem be, — írja Daum, — átteleltetés czéljából s ezeket kevésbé költséges, különféle eljárás szerint raktam el télire, mert hiszen mindnyájan arra törekszünk, hogy gazdálkodásunk minél kevesebbe kerüljön.

A különféle átteleltetési kísérletek közt legjobbnak bizonyult a makknak apró kavicsok közt való eltartása, a melynél teljesen közömbös, hogy folyami vagy bányából nyert kavicsot használunk.

Mintegy 19 év óta teleltetek át makkot, és pedig nemcsak saját szükségletemre, hanem csaknem az egész erdőgondnokság által szükségelt mennyiséget is, a következő módon: A 0·8 hektár kiterjedésű faiskolámban szabad területen egy megfelelő nagyságú területet számára lapátoltatok és ezt vékonyan beterttetem apró kavicssal. Erre a kavicsrétegre mintegy 5 cm. vastagságban makkot öntök, majd ráhányatok apró kavicsot s azt a makkal gyengéden összekeverem. Erre ismét egy réteg makk jön, a mit ismét apró kavicssal keverek össze. Így folytatom az eljárást addig, a míg a kavicssal kevert makk mintegy 20 cm. magasságot ér el. Készítettem azonban már 20 cm.-nél magasabb halmozatok is. Végül az egészet 15 cm. vastagon kavics-

réteggel beborítom s ezenfelül nagy hidegben még galyakat is rakok a halom tetejére és oldalára.

A fázának ellen úgy védekezem, hogy a halmot élére állított deszkák közé készítem és a rakatot még sodronyhálóval is leterítem. Az egerek az apró kavics közt nem tudnak kárt csinálni.

Az így átteleltetett makknál sohasem volt veszteségem és vetéseim mindig kifogástalanul sikerültek. Még olyankor is, a mikor ősszel a késői szállítás miatt a makk már kissé össze volt aszva, a mint ez a múlt évben is megtörtént, tavasszal teljesen üdén és frissen került ki a makk a rakatból. (—h)

Arczképes vasúti igazolványok.

A m. kir. államvasutak vonalain érvényes szabadjegyek, félárú jegyek és egyéb utazási kedvezmények engedélyezésére és igénybevételére vonatkozó eljárásra nézve a m. kir. államvasutak igazgatósága a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr jóváhagyásával, 1915. évi január hó 1-én kezdődő hatálylyal új utasítást adott ki.

Ennek az új utasításnak lapunk t. olvasóit érdeklő intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük:

(26. §.) A félárú jegy váltására jogosító arczképes igazolvány a m. kir. államvasutak és az általuk kezelt magán- és helyi érdekű vasutak vonalain érvényes és minden személyszállító vonaton bármely kocsiosztályban a használandó vonatnemnek és kocsiosztálynak megfelelő félárú jeggyel való utazásra jogosít és egyúttal a személyazonosság igazolására szolgál.

Ily igazolványra igényt tarthatnak:

a) a rendes alkalmazásban levő, hivatali esküt tett, évi fizetéses és nyugdíjigénnyel bíró magyar állami tisztviselők, altisztek és szolgák;

nál, szóval igyekeztek Biri néni jó hangulatban tartani. Biri néni jókedvű volt... hála Istennek!... az ajándék biztos. És már számították magukban mennyi lesz: húsz... harmincz korona?

De az idő mult és Biri néni még mindig nem nyitotta ki a pénztárcáját... talán Zsófia feszélyezte? Mert Zsófia bár két szót alig szólt és mogorván ült egy sarokban, de azért egy viláért sem mozdult volna a szobából, mintha csak őrizte volna az anyját.

— Bizonyára a búcsuzásnál fog a kezembe esusztatni valamit, — reménykedett Gábor, az idősbik, — egy izben már tette, mert fél ám attól a sárkány-lányától!

És hogy e kellemes percet siettesse, nyomban fel is állt és indulásra intette az öcsését.

— Várjatok kicsit, fiúk, — szólt az öreg asszony szívélyesen, — bepakkolok nektek egy kis kalácsot.

— Majd én. — ajánkozott Zsófia, egyszerre késégesen, mert félt, az anyja sokat talál adni.

De Biri néni erélyesen leintette a leányát:

— Maradj! — szólt parancsolólag és Zsófia a reggeli összezördülés benyomása alatt nem mert ellenkezni.

A Dános-fiúk megnyúlt arczczal maradtak vissza a

szobában Zsófikával. Kalács! Kalácsot kapnak pénz helyett!

De azért udvariasan sókoltak kezét Biri néninek, mikor az kedves mosolylyal adta át nekik az ügyetlenül bepakkolt, spárgával agyonkötözött, meglehetősen nagy csomag kalácsot.

— Egyétek meg jóízűen. — mondta, — és gondolatok reám mellette!

— Köszönjük... köszönjük, — hálálkodtak a fiúk, de mikor künn voltak az utcán, kitört belőlük a keserűség:

— Vén zsupori... nem szégyelli magát? Kell is nekünk a kalácsa! Nem tudott egy kis pénzt adni? Na... hisz várhat, a míg ismét elmegyünk hozzája!

— Kérnünk kellett volna. — jegyezte meg Sándor, az ifjabbik, — őszintén be kellett volna vellanunk a helyzetünket. Biri néni nem rossz asszony, bizonyára segít rajtunk!

— Én is gondoltam erre, de olyan biztos voltam, hogy ad valamit, aztán az a sárkány egy pillanatra sem hagyott egyedül a nénival, már pedig inkább leharapnám a nyelvemet, semmint előtte kérnék valamit!

b) a legfelsőbb udvar, a cs. és kir. közös miniszteriumok, a cs. és kir. közös legfőbb számvevőszék, a cs. és kir. osztrák-magyar követségek és konzulátusok, továbbá a felséges uralkodóház ráczkevei, holicsei és sasvári családi alapítványi uradalmi, ugyszintén a cs. és kir. főhercegi udvartartásoknál rendes alkalmazásban levő, hivatali esküt tett, évi fizetéses és nyugdíjigénnyel bíró tisztviselők, altisztek és szolgák, stb. stb.;

c) az a) és b) pontokban felsorolt nyugdíjas és kegydíjas tisztviselők, altisztek és szolgák, ha díjazással egybekötött állást nem viselnek. (Állami, törvényhatósági és vasúti hivatalnál rendes évi díjazással, havi, vagy napidíjjal egybekötött foglalkozás az utazási kedvezményre való igényt nem szünteti meg.)

d) az előző a) és b) pontokban felsorolt tényleges szolgálatban levő és a c) pont szerint nyugdíjas vagy kegydíjas igényjogosultak velük együtt élő nejeik és szülői ellátás alatt levő, önálló keresetre még képtelen, tív éven felüli gyermekeik részére, ideértve a mostoha és a törvényes örökbefogadott gyermekeket is, továbbá az igényjogosultak nyugdíjas vagy kegydíjas özvegyei és a most említett feltétel mellett gyermekei, úgyszintén nevelési járulékbán részesülő szülőtlén árváik;

Az a), b), c), d) pontok alatt felsorolt igényjogosultakra, valamint azok igényjogosult családtagjaira az *arczképes igazolvány megváltása kötelező*. Ennélfogva 1915. évi január hó 1-étől kezdve félárú menetjeggyel egyes utazásra jogosító igazolványok, a 32. §-ban megállapított eseteken kívül, nem adatnak ki, miért is az igényjogosultak saját személyük, illetőleg családtagjaik részére az arczképes igazolványt 1914. évi december hó végéig megváltani tartoznak.

Azok, a kik saját maguk és családtagjaik részére

az előző év december havának végéig az arczképes igazolvány kiállítását, illetőleg annak a következő évre való érvényesítését kérelmezni elmulasztják, az utazási kedvezményre való igényüket saját személyükre, illetőleg családtagjaikra nézve az illető évre elvesztik.

Az évközben kinevezett, megválasztott, nyugdíjazott vagy házasságra lépő igényjogosultak azonban az arczképes igazolványt saját maguk és családtagjaik részére a kineveztetésüket, megválasztásukat, nyugdíjaztatásukat vagy házasságra lépésüket követő második hó végéig megválthatják.

Az arczképes igazolványnak saját maguk és családtagjaik részére leendő beszerzése iránt az igényjogosultaknak hivatali felsőbbségükhöz bélyegmentes folyamodványt kell benyújtaniok, a melyhez úgy a saját maguk, mint családtagjaiknak az előlap alsó részén tintával sajátkezűleg aláírt látogatójegy alaku (visit) arczképeik és kezelési illeték fejében személyenkint 2 korona értékű m. kir. értékjegy csatolandó.

Ha az arczképes igazolvány elvesztése vagy használhatatlanná válása folytán új igazolvány kiállítása válik szükségessé, kezelési illeték fejében igazolványonkint 3 korona értékű m. kir. postai értékjegyet kell csatolni.

Fontos ujtás az is, hogy az arczképes igazolványokat 1915. évi január hó 1-től kezdve a m. kir. államvasutak igazgatósága csak a Budapesten székelő legmagasabb állami hivatalok (miniszteriumok, legfőbb állami számszék, curia, stb.) személyzete, valamint azok családtagjai részére fogja kiállítani, — minden más alkalmazott és azok családtagjai részére pedig az erre illetékes államvasúti üzletvezetőségek.

Az igazolványonkint 2 koronában megállapított kezelési illetéket m. kir. postai értékjegyekben minden érvényesítés alkalmával újból le kell róni.

— Igazad van... de most mit tegyünk? Az én zsebeim üresek.

— Az enyéme is, de majd csak kigondolunk valamit holnapig.

De a fiatalabbik nem tudott belenyugodni a helyzetbe. Egyre szidta a rokonait, a kik duskálnak a pénzben és őket nyomorogni hagyják. Szidta Biri nénit, Zsófikát és elkeseredése olyan nagy volt, hogy a hídon így szólt a bátyjához:

— Te! a Dunába dobom ezt az otromba csomagot, nem czipelem ezt a kalácsot, úgy se jó és máris megfeküdte a gyomromat... és már fölemelte a kezét, hogy a csomagot a vízbe hajítsa. De Gábor visszatartotta:

— Ne! — mondta komolyan, — holnap ünnep van, hátha nem tudunk pénzt keríteni, jó lesz akkor ez a kalács is!

És ő vitte tovább a csomagot.

A fiúk szerény kis hónapos szobájukban meggyújtották a lámpát és tanuláshoz fogtak. Egy egész szép délutánjukat fecsérelték el hiábavalón... és a vizsgák előtt álltak. De a tanulás eleintén nehezen ment, a bizonytalan másnap, a teljes pénztelenség egyre zavarta

gondolatmenetüket és sokáig tartott, a míg belejönni tudtak a tanulásba.

Éjfél felé aztán megéheztek.

— Gábor! hová is tetted azt a kalácsot? — kérdezte Sándor.

— Ahá! úgy-e jó volt, hogy nem dobtuk a Dunába.

Sándor a tollkésével á'vágta a sokszorosán bekötött csomag zsinagét és a diós, mákos, fehér kalácsszeletek között egy leragasztott boritékot pillantott meg. Mohón tépte fel; a boritékban két húszkoronás bankjegy feküdt egymás mellett.

— Pénz! pénz! — ujjongott a fiú egészen magánkívül az örömtől. — Óh! az az áldott jó Biri néni... az a jó Biri néni!...

— Még sohasem volt eddig ilyen bőkezű, — rebegte Gábor egészen meghatva, — talán megérezte, minő bajban vagyunk!

Aztán egyszerre mind a kettő összeborzadt egy és ugyanazon gondolattól:

— Mégis borzasztó lett volna, ha ezt a csomagot a Dunába dobjuk!

(32. §.) A félárú menetjeggyel egyes, vagy menetlérti utazásra jogosító igazolványra igényt tarthatnak a 26. §. a)–d) pontjai alatt felsorolt igényjogosultak két-két tíz éven aluli gyermekeik, úgyszintén — a szolgák kivételével — házi cselédjeik részére, ha a cselédek a családdal, vagy a család valamelyik tagjával egyazon vonaton együtt utaznak.

Új és jelentékeny kedvezmény, hogy az igényjogosultak úgy maguk, családtagjaik, valamint házi cselédjeik részére, ha ők első kinevezés folytán a hivatalos eskü letétele, illetőleg állásuk elfoglalása végett utaznak, igényt tarthatnak félárú menetjeggyel való egyseri utazásra jogosító igazolványra.

(37. §.) Szállítási utalvány átköltözködési ingóságoknak, vagy hulláknak kedvezményes szállítására 50%-os díjmérséklésre jogosító szállítási utalvány engedélyezhető:

a) a 26. §. a)–d) pontjaiban felsoroltaknak első kinevezés, illetőleg megválasztás vagy áthelyezés esetén szükségessé váló átköltözködéssre, a hivatali eskü letétele előtt is; első kinevezés vagy megválasztás esetén a szállítási utalványt a lakhelyről a hivatali székhelyre, áthelyezés esetén pedig a régi beosztási helyről az új beosztási helyre kell kiállítani;

b) az előző a) pontban felsoroltak özvegyei és árvái részére; ha a férj, illetőleg atya meghal és az özvegy vagy az árvák egy éven belül máshová költöznek el.

(43. §.) Szabálytalanságok és visszaélések megtorlása. A ki kedvezményesjegy váltására jogosító igazolványt, illetőleg kedvezményes szállítási utalványt, a nélkül, hogy erre igénye volna, megszerez, felhasznál, másnak átenged vagy erre közreműködik, továbbá a ki a részére kiadott igazolványt, illetőleg utalványt bármilyen módon megváltoztatja és felhasználja vagy ezt megkísérli, a kedvezmények élvezetéből igényjogosult családtagjaival együtt egészben vagy részben, határozott időre vagy egyszersmindenkorra kizáratik.

(48. §.) Az arczképes igazolványok kiállításáért, illetőleg érvényesítéséért lerótt kezelési illetékek elszámolása. Azoknak, a kik arczképes igazolvány kiállítása iránt folyamodnak, de jelen utasítás szerint ilyenre igényük nincsen, továbbá azoknak az igényjogosultaknak, kik az arczképes igazolvány kiállítását elkésve kérelmezik s ennél fogva kérelmükkel elutasítatnak, úgyszintén azoknak, kik ez utasításban megállapított kezelési illetéknél magasabb illetéket rónak le, a kérvényre ragasztott postai értékjegyek vissza nem adhatók és ennél fogva értékük vissza sem téríthető.

*

A földművelésügyi miniszter úr által kiadott folyó évi 5,500 eln. számú körrendelethez csatolt Jegyzék utolsó oldalán levő Jegyzet mely így szól: «Tiszviselőknél 24 évnél idősebb családtagok részére csak abban az esetben engedélyeztetik arczképes vasúti igazolvány, ha hitelesen igazoltatik, hogy az illető családtag tanulmányait folytatja, vagy pedig betegsége miatt keresetképtelen. Altisztoknál és szolgáknál a családtagok korhatára 16 éves korig terjed.» félreértésekre szolgáltatott

már is alkalmat s miután e tekintetben többen intéztek hozzánk kérdést, utána jártunk a dolognak s megtudtuk, hogy ezt úgy kell értelmezni, hogy az altisztek és szolgák *fiú* gyermekei 16 éves koron túl rendszerint nem kapnak már arczképes igazolványt. Ha azonban iskolába járnak, *vagy* betegség miatt keresetképtelenek, úgy addig, a míg tanulmányaikat befejezik, *vagy* keresetképesekké válnak, az arczképes igazolványra igényt tarthatnak. Ezért a körrendelethez csatolt «Jegyzék»-ben a tanulmányaikat folytató fiúgyermekeknel, ha 16 évesek már elmúltak, a «Jegyzet» rovatba be kell vezetni, hogy a fiú milyen iskola, hanyadik osztályába jár (pl. a soproni állami főgimnázium 7-ik osztályának tanulója, vagy a vadászterdői m. kir. erdőőri szakiskola II-od éves tanulója, stb.).

Az altisztek és szolgák 16 évesnél idősebb *leány*-gyermekei, ha nem járnak is iskolába és nem is keresetképtelenek, addig, a míg szülői ellátás alatt állanak igényt tarthatnak az arczképes igazolványra.

A különbség tehát az, hogy míg a 16 évesnél idősebb *fiúk*, ha nem járnak már iskolába és olyan egészségesek, hogy önálló keresetre képesek, arczképes igazolványra nem tarthatnak igényt, addig a *leányok* mindaddig, a míg szülői ellátás alatt állanak, arra igényvel birnak.

A katonai szolgálatra bevonult alkalmazottak a földművelésügyi miniszter úrnak utólag kiadott folyó évi 10,639 eln. számú körrendelete értelmében, úgy saját személyükre, mint igényjogosult családtagjaik részére az arczképes igazolvány érvényének meghosszabbítását, illetőleg új igazolványok kiállítását, később meghatározandó időpontig is kérhetik. Az ilyen hadbavonultak családtagjai részére egyes utazásokra szóló igazolványt fog az illetékes vasúti hivatal kiállítani. Ilyen esetben azonban igazolni kell azt, hogy a családfő katonai kötelezettség teljesítése végett bevonult.

Különfélék.

Halálozás. Ifj. Benkő Rezső m. kir. segéderdőmérnök, havasmezői kincstári erdőgondnok Nagysomkúton október hó 4-ikén váratlanul elhunyt. A boldogult máramarosmegyei székhelyéről kénytelen volt az oroszok betörése következtében elmenekülni s e közben hunyt el hirtelen.

Herési és oláhsági Piatsek János urad. főerdész, 48 éves korában Pápán rövid szenvedés után elhunyt.

Ondrejkovics Titusz, a lipitoujárú m. kir. főerdőhivatal kerületében alkalmazva volt m. kir. erdőmérnökgyakornok a Lemberg körül vívott csatában hősi halált halt.

Mennyire hallatszik el az ágyudörgés? Mindenkit érdekel a mostani háborus időkben, hogy az ágyudörgést milyen messzire lehet hallani. A bécsi «Reichspost» egyik utóbbi számában szakszerű kimutatást közölt arról, hogy milyen messzire hallható az ágyuzás, a vulkánkitörés, a robbanás, vagy esetleg a harangszó. A ki-

mutatás a következőképpen szól: Az ágyudörgés átlagosan véve körülbelül 350 kilométernyire hallható, volt azonban eset arra, hogy 590 kilométernyire is elhallatszott. A legtávolabbra hallatszott a Krakatau vulkának 1883-ban történt kitörése, a mely a Sunda-szoros-tól egészen a Rodriguez-szigetig, azaz 4775 kilométernyire hallatszott. A nagyobb robbanások (mint például a bécsujhelyi löporraktár felrobbanása) körülbelül 300 kilométernyire hallatszanak. Érdekes esetet figyeltek meg a harangzugásról. A brazíliai San Salvátorból eredő harangzugást egészen jól hallotta egy 160 kilométernyire levő hajó a nyílt tengeren. Nagyobb ágyúütegek dörgése átlagosan 170—340 kilométernyire hallatszik. Főleg jól hallható a dörgés a 210 és 270 kilométerek közt. A hangnak nem akadálya a nagyobb hegység, például az Alpok, vagy a Kárpátok. A 170, illetőleg 340 kilométert a hang $8\frac{1}{2}$, illetve 17 perc alatt teszi meg. Természetesen kedvezőtlen szél, vagy a megfigyelő helynek túlmélyen való fekvése, a levegő szárazsága, vagy zavaró körülmények megakadályozzák a hang továbbrepülését és előfordulhat, hogy sokkal kisebb távolságról sem halljuk a dörgést.

Időjelzés. A «Meteor» november hóra a következő időjelzést teszi közzé: November hó változási napjai: 2. száraz, hűvös, esetleg hideg; 7. szeles, esetleg viharos, hideg jelleggel, melyet azonban Merkurnak együttállása még mérsékel, a mely ekkor délután 1 órakor a Nap előtt elvonul; 11. részben csapadékos; 16. enyhe; 17. erősen csapadékos; 18. szeles, változó hőmérsékkel; 21. enyhe; 23. szeles, esetleg viharos, hűvös, hideg; 27. részben enyhe; 30. hideg, száraz jelleggel.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmívelésügyi miniszter áthelyezte Demény Lajos m. kir. főerdőmérnököt Szovátáról Szászrégenbe, s megbizta a régi alsó m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével, Garda János m. kir. főerdőmérnököt pedig Szászrégenből S. ovátára, s megbizta az ottani m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter Harkó Lajos segéd-erdőmérnököt Királyhalmáról Szabadkára helyezte át s ideiglenesen megbizta az ottani erdőgondnokság teendőinek ellátásával.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter Schuster András m. kir. főerdőmérnököt, sok évi hasznos szolgálatának elismerése mellett, saját kérelmére nyugalmába helyezte.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1914. évi szeptember hóban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Földmív. min. 48.—, hd. 20.—, Kovács Antalné —60, Brasói adóhiv. hd. 33-63, Kolozsvári erdőig. hd. 19-90, 19-90, Dankó István —40, Pécsváradi közalap. erdőgond. hd. 22-15.

1 koronát fizettek: Warinszky Miksa, Vohradnyik Vilmosné, Tóth István, Kránitz György, Gelencser Fülöp, Saári Mihály.

2 koronát fizettek: Baumgarten Nándor, Borbély Kanut, Bujtás Antal, Kozma Géza, Bugyi István, Suchevid F. György, Kattra Endre, Fuchs Pál, György Alajos, Pálovits János, Rutska Tivadar, Stach Sándor, Csatai Pál, Fórizs Sándor, Kovács István, Milován Vazul, Barkai János, Nagy Ferencz, Naszlady Sándor, Nagy Elek, Sümei József, Gubriánszky János, Lutter Sándor, Papp Ferencz, Széles Gábor, Basa József, Kiss Tamás, Pelencei József, Stummer Gyula, Járossy László, Merreider István, Kisfaludy János.

3 koronát fizetett: Kiss János.

4 koronát fizettek: Bitter Rezső, Sárosy János, Szabó Pál, Morgod István.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lakcímmiatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem a kiadóhivatalunk eszközli a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobbarányú címnyomtatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy fölösleges reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

Zs. P. Az évi 1100 korona fizetést és személyi pótlékot élvező m. kir. főerdőőrt 28 évi beszámítható szolgálati idő után fizetésének 76 százaléka, vagyis évi 836 K nyugdíj és ezenfelül évi 240 K lakbérnyugdíj illeti meg.

K. J. Ön csak azokat a szolgálatokat tartozik teljesíteni, a melyek a felsőbb jóváhagyást nyert «szolgálati szabályok» irnak elő. Az erdőőri szolgálattal össze nem függő munkálatok nem teljesítése nem képezhet okot a szolgálatból való elbocsájtásra s erre a tisztartó úrnak nincs is joga, mert az erdőőr csak illetékes fegyelmi hatósága által, fegyelmi úton bocsájtható el a szolgálatból.

D. J. I. Tomasovszky Imre: «Az erdőaltiszt védkerületi teendői» című műve már teljesen elfogyott.

2. Illés Nándor: «A vadőr» című művét a könyvkereskedő nem hajlandó utánvétellel elküldeni. Ezért küldjön be postautalványon Nagel Ottó könyvkereskedőnek Budapest, (IV., Ferencziak-tere 9 szám) 1 K 72 fillért s kérje a könyv megküldését, a mit azután bérmentesen elküldenek.

R. J. Az erdőőri szakvizsgára dr. Bedő Albert: «Az erdőőr» című könyvéből kell készülni. Ez a könyv az Országos Erdészeti Egyesület-nél Budapest, (V., Alkotmány-utca 6 szám) 6 koronáért kapható. Bérmentesítésre még ezen felül 55 fillért kell küldeni.

L. J. Lapunk mai számában ismertetjük a félárú vasúti-jegy váltására jogosító arcképes igazolványokra vonatkozó utasítást, a melyből láthatja, hogy miután a díjnyokok az utasításban felmerülve nincsenek, ennél fogva arcképes igazolványra nem tartatnak igényt.

A. J. A vadászatról szóló 1883. évi XX. t. cz. 2. §-a szerint aját földbirtokán a tulajdonos, vagy az, a kinek az jogot vagy engedélyt adott, a vadászatot a törvényben meghatározott korlátok között szabadon gyakorolhatja, ha a földbirtok egyebek közt kertileg műveltetik és kerítéssel, vagy árkolattal el van zárva. Az állami csemetékert, mely az ön leírása szerint sűrű élősvényenyel és ritkább sodronykerítéssel körül van zárva, nézetünk szerint önálló vadászterületet képez és azon a nyulakat elpusztíthatja, mert hogy a kerítésnek milyennek kell lenni, azt a törvény nem írja elő. Minthogy azonban a törvény 2. §-a azt is kimondja, hogy abban az esetben, ha az iránt, hogy valamelyik terület a törvény 2. §-ában körülírt területek közé tartozik-e, vagy sem, vitás kérdés támad, a fölött első sorban a járás közigazgatási szolgabírája (rendezett tanácsú városokban a polgármester, törvényhatósági joggal felruházott városokban a kapitány), másodfokban pedig a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, polgármester) határoz, ennél fogva azt tanácsoljuk, hogy erre nézve felettes hivatala útján hozasson az említett közigazgatási hatóságok által határozatot.

Egy az önéhez hasonló esetből kifolyólag a m. kir. belügyminiszter úr 1890. évi január hó 12-ikén kelt 7509 889. kih. szám attól Pozsony szab. kir. város közönségéhez intézett rendelkezésben kimondotta, hogy nyúlak, nem idegen vadászterülethez tartozó kertben, a faiskola megvédése céljából és nem vadászati célból történt lelövése, még tilalmi időben sem képez vadászati kihágást, de viszont előbb tüzetesen megállapítandó, hogy az illető kert, a törvény 2. §-a értelmében önálló vadászterületet képez-e, vagy más idegen vadászterülethez tartozik-e. Ez a fent említett módon tisztázandó.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

45 éves, róm. kath., nős, gyermektelen, szakvizsgázott erdőőr, ki magán-uradalmakban mint fővadász és körvadász volt alkalmazva, az erdészeti és vadászati teendőkben teljesen jártas, magyarul és németül tud, azonnali belépésre megfelelő állást keres. — Czíme a szerkesztőség-nél megtudható. (53.)

27 éves kis családú erdőőr, ki főhercegi uradalomban van alkalmazva és saját költségére önállóan fűcánokat is tenyészt, január 1-re megfelelő állást keres. Czíme a szerkesztőség-nél megtudható. (54.)

56 éves, de nem rokkant, róm. kath., nős, 30 évi gyakorlattal bíró szakvizsgázott erdőőr, ki uradalmakban mint erdőőr, vadász és gazdasági vezető volt alkalmazva, az erdő kihasználását, felújítását, a csemeték nevelését és ültetését, valamint a vadak ápolását, a dűvadak irtását és az angol rendszerű fűcántenyésztést érti, megfelelő állást keres. — Czíme a szerkesztőség-nél megtudható. (55.)

43 éves szakvizsgázott, jó szolgálati bizonyítványokkal rendelkező, feltétlen jó magaviseletű erdőőr, lehetőleg uradalomba, állást keres. Az állást bármikor elfoglalhatja. Czíme: Illés Ignác erdőőr, Tállya (Zemplén megye). (57.)

Szakiskolát végzett és szakvizsgát kitünő eredménnyel tett, bajor «Revier-Försterschule»-t jó eredménnyel végzett nős főerdőőr állását változtatná s oly uradalomba keres alkalmazást, hol rendszeres gazdasági terv szerint kezeltetnek az erdők. Ajánlatok «Pagony-erdész» jelígre a szerkesztőségbe kéretnek. (56.)

A tükrösmajori gazdaság egy vizsgázott erdőőrt keres. Szakavatott, kis családú egyének, kik a hadkötelezettségen túl vannak és nem is népfölkelők, küldjék be bizonyítványmásolataikat, melyek vissza nem küldetnek, a tükrösmajori gazdaságnak: u. p. Bieske, Fehér m.

45 éves, róm. kath., nős, családós, szakvizsgázott erdőőr, ki mint erdőőr és vadőr nagyobb uradalomnál volt alkalmazva s most mint gazdasági munkafelügyelő teljesít szolgálatot, állást keres. A gazdaság és erdészet minden ágában jártas, érti a vadak gondozását és tenyésztését. Magyarországon kívül keveset németül és tótul is beszél. Czíme: Bajgár János, Tura u. p. Váczszentlászló. (59.)

Intelligens, négy gimnáziumot és erdőőri szakiskolát végzett, jól szakvizsgázott 20 éves, hadmentes, de erős testalkatú, feltétlenül megbízható és erélyes fiatal ember, megfelelő állást keres. Czíme a szerkesztőség-nél megtudható. (58.)

Keresek egy szakvizsgázott vagy szakiskolát végzett kisegítő napibérest ideiglenes védkerületi teendők ellátására. Javadalmazás napi 1-60 K és lakás. Megkeresések a budakeszii m. kir. erdőgondnoksághoz intézendők.

Szakiskolát végzett, szakvizsgázott, jó bizonyítványokkal rendelkező egyén bármikori belépésre állást keres. Czíme: Holler Ferencz szakv. erdővéd, Dees (Tolna-megye). (60.)

HIRDETÉSEK

Új gyakorlati módszer! Biztos golyólövés útmutatója 1-20. Klespitz, Gosztola (Zala megye). (I.XXIV.S.)

Gazdáknak és baromfitenyésztőknek

nélkülözhetetlen segédkönyvek a

Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelő által irt

baromfi- és házinyul-tenyésztési szakmunkák:

1. Általános tudnivalók	III. kiadás	ára 1.— K
2. Baromfitenyésztés	I.	5.— .
3. Tyuktenyésztés	II.	3.— .
4. Pulykatenyésztés	II.	3.— .
5. Lud- és kaesatenyésztés	I.	3.— .
6. Baromfiak hizlalása	II.	1.50 .
7. Baromfitermékek értékesítése		2.— .
8. Az ezüst szörmenyul tenyésztése és értékesítése.	I. kiadás	2.— .

E nyolcz munka Szerzőnél — Eperjesen, erdészeti altisztek s egyéb alkalmazottak által postautalványon megrendelve fele árban kapható.

Egy fillért se áldozzon a méhészetre, míg el nem olvassa

A MÉHEK ÉLETE

ezimű könyvet, mely a Boczonádi-kaptár és rendszer teljes ismertetését, az egész éven át előforduló munkák leírását és az általános alapismereteket tartalmazza; mely világosságot áraszt a sötétségben, útmutatást a bizonytalanságban; mely határozottan megjelöli a czélt s az arra alkalmas eszközöket. A 223 lapra terjedő könyv ára bérmentes küldéssel 3 kor. 45 fill.; csinos vászonkötésben 4 kor. 45 fill. Műlepek, keretleczek, kaptárak, kasok és mindennemű méhészeti tárgyakról árjegyzéket és mutatványszámot ingyen és bérmentve küld

a «Méhészet» kiadóhivatala
Ujpest, Széchenyi-utca 7. sz.

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, V., Alkotmány-u. 6.